

Công thức tính thế năng của điện tích

1. Định nghĩa

Thế năng của một điện tích q trong điện trường đặc trưng cho khả năng sinh công của điện trường khi đặt điện tích q tại điểm mà ta xét trong điện trường

2. Công thức

- Trong trường hợp điện tích q nằm tại điểm M trong một điện trường bất kì do nhiều điện tích gây ra thì có thể lấy thế năng bằng công của lực điện khi di chuyển q từ M ra vô cực. Đó là vì ở vô cực, tức là ở rất xa các điện tích gây ra điện trường thì điện trường bằng 0 và lực điện cũng bằng 0. Do vậy:

$$W_M = A_{M\infty}$$

Vì độ lớn của lực điện luôn tỉ lệ thuận với điện tích thử q nên công và thế năng của một điện tích tại M cũng tỉ lệ thuận với q :

$$W_M = A_{M\infty} = V_M q$$

- Trong đó:

+ W_M : Thế năng của một điện tích điểm q tại điểm M (J)

+ $A_{M\infty}$: Công của lực điện trường trong sự dịch chuyển điện tích điểm q từ điểm M tới vô cùng (J)

+ V_M : Điện thế tại điểm M (V)

+ q : Điện tích (C)

3. Mở rộng

- Công của một điện tích q di chuyển từ điểm M đến điểm N trong một điện trường thì công mà lực điện tác dụng lên điện tích sinh ra sẽ bằng độ giảm thế năng của điện tích q trong điện trường

$$A_{MN} = W_M - W_N$$

- Trong đó:

+ A_{MN} : Công của một điện tích q di chuyển từ điểm M đến điểm N trong một điện trường

+ W_M : Thế năng của một điện tích điểm q tại điểm M (J)

+ W_N : Thế năng của một điện tích điểm q tại điểm N (J)

4. Ví dụ minh họa

Ví dụ 1: Tính thế năng của một electron tại điểm H trong điện trường của một điện tích điểm. Biết điện thế tại điểm H là 3V.

Hướng dẫn giải:

+Áp dụng công thức $V_H = \frac{W_H}{q} \rightarrow W_H = q \cdot V_H = -1,6 \cdot 10^{-19} \cdot 3 = -48 \cdot 10^{-20} \text{ (J)}.$

Ví dụ 2: Thế năng của một điện tích $q = -10^{-19}$ tại điểm M trong điện trường của một điện tích điểm là $2 \cdot 10^{-19} \text{ (J)}$. Điện thế tại điểm M là

Hướng dẫn giải:

+ Áp dụng công thức $V_M = \frac{W_M}{q} = \frac{2 \cdot 10^{-19}}{-10^{-19}} = -2 \text{ (V)}.$